

Oude Zijlvest 1-27

HBS B

Naast de nieuwbouw van de Raaks staan nog enkele grotere oude gebouwen die de sloopwoede hebben overleefd. Zo is er de welbekende Jopenkerk aan het Hortusplein, maar ook de even verderop gelegen oude HBS B aan de Oude Zijlvest.

De HBS B is er gekomen door een raadsbesluit uit 1864. Daarin werd besloten om in Haarlem een Gemeentelijke 5-jarige HBS te openen. Gestart werd aan het Prinsenhof in een gebouw van het Stedelijk Gymnasium. Al na een jaar werd verhuisd naar een eigen gebouw aan de vlakbij gelegen Jacobijnestraat. In 1887 werd de HBS ook opengesteld voor meisjes.

Het aantal leerlingen nam jaar voor jaar toe en het gebouw aan de Jacobijnestraat werd te klein. In 1907 kreeg de school een nieuw eigen gebouw aan de Zijlvest. Dit gebouw in neorenaissance stijl is een ontwerp van de directeur Openbare Werken Ir L.C. Dumont. Je ziet bakstenen gevels met zandstenen detailleringen zoals zogenaamde speklagen en aanzet- en sluitstenen.

In 1958 werden de HBS B en de naastgelegen HBS A opgeheven om voort te gaan in het nieuwe Lourens Costerlyceum.

Heel opvallend aan het gebouw dat allang geen school meer is, maar is verbouwd tot appartementen, is de entree. Daarin zie je bovenaan de trap het timpaan met het wapen van Haarlem vastgehouden door twee leeuwen. Onder het wapen is de spreuk opgenomen: 'Vicit Vim Virtus' = *De Deugd overwint het geweld*. Boven het wapen staat de grafelijke kroon met daarboven de takken van de Haarlemmerhout met daarin de klokjes van Damiate.

De zandstenen gevelstenen aan beide zijden geven inzicht in de ouderdom van het gebouw met ANNO en 1906.

De functie van het gebouw wordt aangegeven in een eveneens zandstenen fries waarin staat: 'HOOGERE BURGERSCHOOL'. Daarmee is er geen twijfel waarvoor het gebouw was bedoeld.

In de top van de gevel is nog iets leuks te zien, namelijk een reliëf van baksteen en zandsteen waarmee een opgaande zon is uitgebeeld.

Over het gebied waar de HBS B staat geldt dat het terrein in 1885 door *The Imperial Continental Gas Association (ICGA)* werd bebouwd ten behoeve van een gasfabriek. Deze gasfabriek met bedrijfsgebouwen en twee enorme gashouders leverde aan heel Haarlem energie. In 1902 beëindigde de gemeente de overeenkomst met de vervuilende fabriek en werd deze gesloopt. De gasproductie verhuisde naar de Oude weg in de Waarderpolder.

Bron: Archiefmateriaal SGVH – Drs. C.J.B.P. Frank en Drs. J.H.J. van Hest